

Commissie bezwaarschriften gemeente Rheden

Jaarverslag 2017

Voorwoord

Hierbij bied ik u het jaarverslag 2017 aan van de Commissie bezwaarschriften van de gemeente Rheden.

De commissie geeft met dit verslag inzicht in haar werkzaamheden. Verder licht de commissie toe wat haar bij de behandeling van de bezwaarzaken is opgevallen.

De commissie kijkt terug op een jaar waarin weer vele zaken langs zijn gekomen met een grote mate van diversiteit. Diversiteit wat betreft het onderwerp, maar ook wat betreft maatschappelijke relevantie, zwaarte van de zaak en aantallen bezwaarmakers en derdebelanghebbenden.

In die diversiteit aan gemeentelijke besluitvorming vervult de bezwaarprocedure een belangrijke functie. De bezwaarprocedure stelt belanghebbenden in de gelegenheid om op een laagdrempelige wijze bezwaren naar voren te brengen tegen een besluit. Het bestuursorgaan heeft de mogelijkheid om een toelichting te geven op het besluit en waar nodig eventuele fouten of onzorgvuldigheden te herstellen. Ook kan alsnog worden gezocht naar een onderlinge oplossing van het geschil.

Een belangrijk moment in de bezwaarprocedure is de hoorzitting. De commissie streeft er naar om beide partijen (en eventuele derden) tijdens de hoorzitting de ruimte te geven om hun kant van de zaak toe te lichten. De commissie vindt het daarnaast belangrijk om, vanuit haar onafhankelijke positie, het gesprek aan te gaan en kritische vragen te stellen waar nodig. Dit alles met als doel om een zorgvuldig advies te geven waar partijen mee uit de voeten kunnen. Ook in 2018 zal de commissie zich daar weer voor inzetten.

Mevrouw mr. L.N. Foppen
voorzitter.

Inhoudsopgave	Pag.
Voorwoord	2
2. Inleiding	4
3. Samenstelling commissie en secretariaat	4
4. Procedure	4
5. Statistische gegevens	5
5.1 Aantal ingediende bezwaarschriften	5
5.1.1 Algemene kamer	5
5.1.2 Sociale kamer	6
5.2 Aantal afgehandelde bezwaarschriften per afdeling/onderwerp	7
5.2.1 Algemene kamer	7
5.2.2 Sociale kamer	8
5.3 Aantal ingetrokken bezwaarschriften	9
5.3.1 Algemene kamer	9
5.3.2 Sociale kamer	9
6. Conclusies	9
6.1 Beslissingen op bezwaar	9
6.2 Bijzonderheden algemene kamer	9
6.3 Bijzonderheden sociale kamer	10

2. Inleiding

De Commissie bezwaarschriften (hierna: de commissie) fungeert als adviescommissie voor de Gemeenteraad, het College van burgemeester en wethouders en de Burgemeester. De taak van de commissie is het adviseren van het bestuursorgaan betreffende het nemen van een besluit op bezwaar zoals bedoeld in artikel 7:11 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb).

Uitgesloten van advies door de commissie zijn bezwaarschriften in het kader van gemeentelijke leges- en belastingverordeningen en personele aangelegenheden, evenals verordeningen die rechtstreeks betrekking hebben op de interne organisatie en/of de rechtspositie van personen in dienst van de gemeente.

3. Samenstelling commissie en secretariaat

De commissie bestaat uit een voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter en 6 leden. Er zijn geen plaatsvervangende leden aangewezen.

De commissie kent 2 kamers, te weten de Algemene kamer en de Sociale kamer, en deze zijn als volgt samengesteld:

Algemene kamer:

- mevrouw mr. L.N. Foppen, voorzitter (tevens voorzitter van de commissie)
- de heer mr. E. Falan, lid
- mevrouw mr. A.J. IJsseldijk, lid
- mevrouw mr. C.M.J. Ribbers, lid

Sociale kamer:

- mevrouw mr. H.G.M. Wammes, voorzitter (tevens plv. voorzitter van de commissie)
- de heer mr. M.J.S. van Helden, lid
- de heer mr. A. Klok, lid
- mevrouw mr. C. Sonneveld-Ditzel, lid

Het secretariaat was in 2017 ondergebracht bij Domein Bedrijfsvoering, Advies en Ontwikkeling.

4. Procedure

Voor de behandeling van bezwaarschriften zijn in de Awb en de Verordening Commissie bezwaarschriften procedureregels opgenomen.

Het bij het bestuursorgaan ingediende bezwaarschrift wordt door het college in handen gesteld van de commissie.

De beslistermijn bedraagt 12 weken na de datum van het verstrijken van de bezwarentermijn met de mogelijkheid om met maximaal 6 weken te verdagen. De vak afdelingen zorgen voor het tijdig nemen en verzenden van een verdagingbesluit, als geschat wordt of als blijkt dat besluitvorming binnen de gestelde termijn van 12 weken niet mogelijk is. Het is de ervaring van de commissie dat vrijwel standaard een verdagingbesluit genomen wordt.

Op basis van de Awb moet er sprake zijn van een volledige heroverweging van het besluit van het bestuursorgaan waartegen bezwaar wordt gemaakt. Om die reden beperkt de commissie zich niet tot een rechtmatigheidstoets, maar komt ook een bredere beleids- c.q. doelmatigheidstoets aan de orde (art. 7:11 Awb).

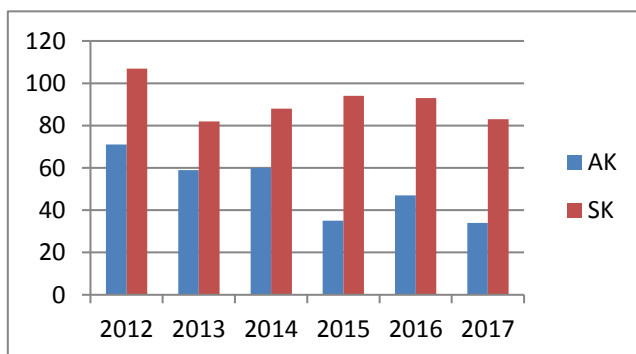
In beginsel moeten hierbij nieuwe feiten en omstandigheden – dat wil zeggen feiten en omstandigheden die zich na het nemen van het primaire besluit hebben voorgedaan – worden meegewogen (ex-nunc toetsing). Dit geldt niet voor zaken waarin tot niet-ontvankelijkheid wordt geadviseerd. In die gevallen moet de commissie zich beperken tot een formele toets en kan niet inhoudelijk op een zaak worden ingegaan.

5. Statistische gegevens

5.1 Aantal ingediende bezwaarschriften

In 2017 zijn in totaal 117 bezwaarschriften ingediend.

In diagram weergegeven, in vergelijking met de 5 voorgaande jaren:

In de hiernavolgende paragrafen zijn de ingediende bezwaarschriften uitgesplitst per kamer en onderverdeeld naar werkvelden/onderwerpen.

5.1.1 Algemene kamer

De ingediende bezwaarschriften hadden betrekking op de volgende zaken:

Onderwerp/regeling	Aantal 2017
Wabo activiteit bouwen, afwijking van Bestemmingsplan (incl. handhaving)	17
Invordering/hogte dwangsom	1
Wet openbaarheid van bestuur	1
Subsidie	3
Verkeersbesluiten	2
Algemene Plaatselijke Verordening	7
Monumentenwet	1
Leerlingenvervoer	1
Afvalstoffenverordening	1
Totaal	34

Vergelijking met 2015 en 2016

Onderwerp/regeling	2015	2016	2017
Wabo activiteit bouwen, afwijking van bestemmingsplan (incl. handhaving):	25	28	17
Invorderen/vaststellen hoogte dwangsom	0	2	1
Wet openbaarheid van bestuur	3	2	1
Wet hergebruik overheidsinformatie	0	1	0
Toekennen/weigeren subsidie	0	1	3
Doorgifte bijdrage omroepbijdrage (Mediawet)	1	0	0
Leerlingenvervoer	0	0	1
Basisregistratie Personen	0	1	0
Verkeersbesluit	1	1	2
Algemene Plaatselijke Verordening	1	7	7
Afwijzen aansprakelijkheid/schadeclaim	0	2	0
Uitvoeren referendum	0	1	0
Monumentenwet	0	0	1
Afvalstoffenverordening	0	0	1
Overig	6	0	0
Totaal	35	47	34

5.1.2 Sociale kamer

De ingediende bezwaarschriften hadden betrekking op de volgende zaken:

Onderwerp/regeling	Aantal 2017
Participatiewet	67
Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	12
Jeugdwet	1
Wet gemeentelijke schuldhelpverlening	1
Gelrepas	2
Totaal	83

Vergelijking met 2014 en 2015

Onderwerp/regeling	2015	2016	2017
Wet Werk en Bijstand, incl. boete (WWB)	37	0	0
Participatiewet	41	63	67
Bbz	2	2	0
IAOW	1	1	0
Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	7	15	12
Wet Kinderopvang	0	0	0
Jeugdwet	0	3	1
Wet gemeentelijke schuldhelpverlening	3	1	1
Algemene Subsidieverordening Rheden	1	2	0 ¹
Reductieregeling (incl. Gelrepas)	0	1	2
Collectieve zorgverzekering	0	1	0
Gehandicaptenparkeerkaart	0	1	0
Leerlingenvervoer	1	2	0
Totaal	88	94	83

¹ Sinds 2017 worden alle bezwaarschriften in het kader van de Algemene Subsidie Verordening behandeld in de Algemene Kamer

5.2 Aantal afgehandelde bezwaarschriften

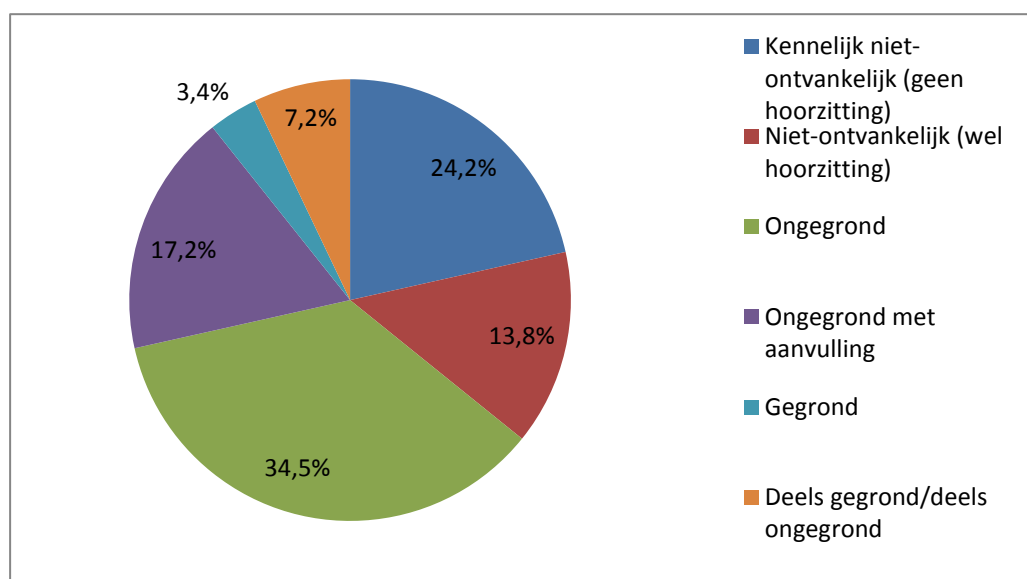
5.2.1 Algemene kamer

De algemene kamer kwam in 2017 7 keer bijeen. Naar aanleiding van de in 2017 ingediende bezwaarschriften zijn 29 adviezen uitgebracht.

In onderstaande tabel zijn de adviezen van de algemene kamer naar aantallen en percentages aangegeven.

Geadviseerde beslissing	aantal	%
Kennelijk niet-ontvankelijk (geen hoorzitting)	7	24,2%
Niet-ontvankelijk (wel hoorzitting)	4	13,8%
Ongegrond	10	34,5%
Ongegrond met aanvulling ²	5	17,2%
Geground	1	3,4%
Deels gegrond/deels ongegrond	2	6,9%
	29	100 %

In grafiek weergegeven:

Vergelijking met voorgaande jaren

	2015	2016	2017
Kennelijk niet-ontvankelijk (geen hoorzitting)	20 %	15 %	24,2%
Niet-ontvankelijk (wel hoorzitting)	8,5%	10 %	13,8%
Ongegrond	48,5%	27,5%	34,5%
Ongegrond met aanvulling	5,8%	35 %	17,2%
Geground	14,3%	10 %	3,4%
Deels gegrond/deels ongegrond	2,9%	2,5%	6,9%

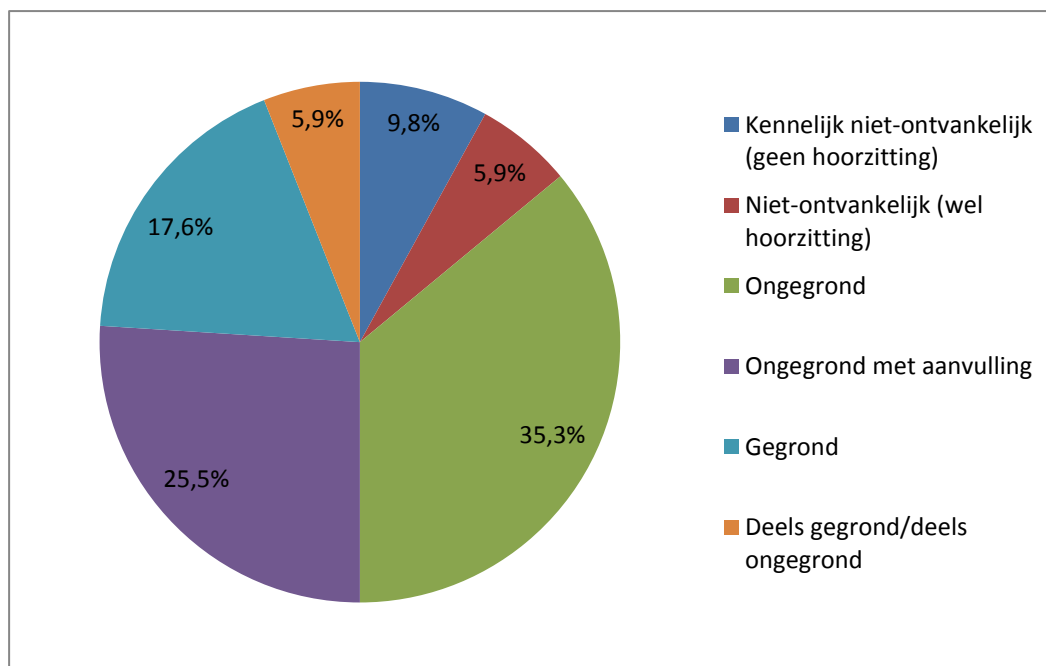
² De commissie toetst, los van de ingediende gronden van bezwaar, de rechtmatigheid van de primaire besluiten. In deze gevallen betreft het over het algemeen aanvulling van de motivering of de wettelijke grondslag van een terecht genomen besluit.

5.2.2 Sociale kamer

De sociale kamer kwam in 2017 11 keer bijeen. Naar aanleiding van de in 2017 ingediende bezwaarschriften zijn 51 adviezen uitgebracht.

Geadviseerde beslissing	aantal	%
Kennelijk niet-ontvankelijk (geen hoorzitting)	5	9,8%
Niet-ontvankelijk (wel hoorzitting)	3	5,9%
Ongegrond	18	35,3%
Ongegrond met aanvulling ³	13	25,5%
Geground	9	17,6%
Deels gegrond/deels ongegrond	3	5,9%
	51	100%

In grafiek weergegeven:

Vergelijking met voorgaande jaren	2015	2016	2017
Kennelijk niet-ontvankelijk (geen hoorzitting)	33,9%	14%	9,8%
Niet-ontvankelijk (wel hoorzitting)	7,1%	4%	5,9%
Ongegrond	30,4%	50%	35,3%
Ongegrond met aanvulling	7,1%	20%	25,5%
Geground	16,1%	12%	17,6%
Deels gegrond/deels ongegrond	1,8%	-	5,9%
Anders	3,6%	-	-

³ De commissie toetst, los van de ingediende gronden van bezwaar, de rechtmatigheid van de primaire besluiten. In deze gevallen betreft het over het algemeen aanvulling van de motivering of de wettelijke grondslag van een terecht genomen besluit.

5.3 Aantal aangehouden en ingetrokken bezwaarschriften

5.3.1 Algemene kamer

Voor, tijdens of na de hoorzitting zijn 4 bezwaarschriften door de bezwaarmaker(s) ingetrokken.

5.3.2 Sociale kamer

Voor, tijdens of na de hoorzitting zijn 30 bezwaarschriften door de bezwaarmaker(s) ingetrokken. De meeste intrekkingen van bezwaarschriften zijn het gevolg van de werkwijze van Domein Sociaal naar aanleiding van ingediende bezwaarschriften. Het besluit waartegen bezwaar is gemaakt wordt door het juridisch team voordat dit behandeld wordt door de commissie, getoetst. Veelal wordt bezwaarmaker telefonisch benaderd en wordt het besluit waartegen bezwaar wordt gemaakt nader toegelicht. Deze nadere uitleg kan reden zijn geweest om het bezwaarschrift in te trekken. Ook wordt door het juridisch team actie ondernomen als geconcludeerd wordt dat op de aanvraag een ander besluit genomen had moeten worden. Dit wordt dan hangende bezwaar hersteld. In de gevallen dat dit positief uitvalt voor bezwaarmakers, leidt dit veelal tot intrekking van het ingediende bezwaarschrift.

6. Conclusies

6.1 Beslissingen op bezwaar

Naar aanleiding van adviezen die zijn uitgebracht heeft het bevoegd bestuursorgaan, net als voorgaande jaren, niet alle beslissingen op bezwaar aan de commissie bekendgemaakt. Het ontbreekt de commissie daarom aan informatie met betrekking tot het aantal malen dat in afwijking van het advies van de commissie een beslissing op bezwaar is genomen.

6.2 Bijzonderheden algemene kamer

Om te komen tot efficiënte en doelmatige besluitvorming is het allereerst van belang om goed te begrijpen waar het de betrokkene(n) om gaat. Verder is vanzelfsprekend van belang dat een besluit niet onrechtmatig wordt genomen, maar de formulering en/of uitleg die daarbij wordt gegeven kan een grote rol spelen voor de vraag of wel of niet bezwaar wordt ingediend. Daar waar er voor het bevoegd gezag ruimte is om ook de doelmatigheid van een te nemen besluit af te wegen, wordt van deze mogelijkheid soms geen gebruik gemaakt. Ook wordt niet altijd even duidelijk uitgelegd waarom voor een ingeslagen weg wordt gekozen. Een nadere motivering met betrekking tot het (niet) gebruiken van een vrije bevoegdheid kan bijdragen aan de legitimiteit van de gemeentelijke besluitvorming en aan een groter begrip voor bepaalde beslissingen bij de bezwaarmakers.

Door de algemene kamer van de commissie is 1 bezwaarschrift gegrond geacht, in 5 gevallen vond de commissie de bezwaren ongegrond, maar diende het primaire besluit aangevuld te worden of nader onderzoek plaats te vinden. In 2 geval waren de bezwaren deels ongegrond en deels gegrond.

Opvallend vond de commissie een zevental bezwaarschriften dat in 2017 is ingediend tegen besluiten met betrekking tot huisvesting van (grote) groepen emigranten, waarvan 1 in combinatie met een rapportage van het Bureau Bibob. Deze laatste zaak is achter gesloten deuren behandeld en de leden van de commissie en de secretaris hebben een geheimhoudingsverklaring moeten ondertekenen.

In 2 handhavingsgevallen was de commissie van oordeel dat de besluiten onzorgvuldig waren voorbereid, met name vanwege het niet toetsen aan de juiste bestemmingsplannen en in 1 geval was het onderzoek of het overgangsrecht van toepassing zou kunnen zijn, onvoldoende.

De commissie beoordeelde 2 handhavingszaken met betrekking tot het in strijd met het bestemmingsplan bewonen van (al dan niet aangebouwde) bijgebouwen, op achterterreinen, in Velp. Hierbij vond niet in alle gevallen een gedegen belangenafweging plaats.

6.3 Bijzonderheden sociale kamer

De commissie ziet ten opzichte van vorige jaren een duidelijke daling van het aantal bezwaarschriften dat hangende de bezwarenprocedure, wordt ingetrokken. In 2017 was dit 25% van het totaal aantal ingediende bezwaarschriften, in de jaren 2015 en 2016 was dat 35% resp. 45%).

Ook in 2017, net als in voorgaande jaren, zag de commissie verschil in de wijze van rapporteren. Deze rapportages werden niet gevoegd bij de primaire besluiten, terwijl die rapportages de grondslag voor de besluiten bevatten. De motivering van besluiten is veelal te vinden in deze rapportages, in de besluiten wordt die motivering vaak niet en onvoldoende neergelegd. Dit kan strijd met het motiveringsbeginsel opleveren.

Door de sociale kamer van de commissie zijn 9 bezwaarschriften gegrond geacht, 18 bezwaarschriften ongegrond en 13 ongegrond maar diende het bestreden besluit aanvullend gemotiveerd te worden of de wettelijke grondslag te worden gewijzigd of aangevuld en in 3 gevallen waren de bezwaren deels gegrond en deels ongegrond.

Ten aanzien van de gegrond geachte bezwaarschriften tegen besluiten in het kader van de Participatiewet zag de commissie dat in 2 gevallen niet is ingegaan op bijzondere omstandigheden van de aanvrager. In 1 geval is door het college een belastend besluit genomen, waarbij de bewijslast bij de gemeente lag maar deze bewijslast niet is geleverd. Om die reden was het besluit onzorgvuldig tot stand gekomen.

Daarnaast wil de commissie ook benoemen dat de handhavingszaken rondom hennepkwekerijen, waarvan de commissie in 2017 11 bezwaarschriften (ingediend door/namens 4 bezwaarmakers) ter advisering heeft ontvangen, zeer gedegen zijn voorbereid, getuigen van zorgvuldig onderzoek en de rapportages evenals de beschikkingen die zijn afgegeven volledig, goed gemotiveerd en helder van opzet zijn. Geconstateerd moet echter ook worden dat de daaruit voortvloeiende besluiten niet allemaal correct zijn geweest. Namens bezwaarmakers wordt overigens in alle gevallen aangevoerd dat betrokkenen niet zelf de exploitanten van de kwekerijen waren, maar als zgn. katvangers onder druk zijn gezet om bijv. huurovereenkomsten aan te gaan voor de gebruikte gebouwen of een deel van hun (huur)woning beschikbaar te stellen.

De commissie valt het op dat in veel besluiten die zijn genomen in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning een deugdelijke motivering ontbreekt en dat besluiten worden genomen op onjuiste (wettelijke) grondslagen. De commissie noemt als voorbeeld het beëindigen van de forfaitaire vergoeding voor het gebruik van de eigen auto, omdat die mogelijkheid vanwege het intrekken van artikel 16 van het Financieel besluit Wmo vervallen zou zijn.

Uit onderzoek van de commissie bleek dat intrekking van dit artikel van het Financieel besluit wel voorzien was, maar tot daadwerkelijke intrekking was het niet gekomen.

Tot slot merkt de commissie op dat er in 2017 slechts 1 bezwaarschrift om advies is voorgelegd inzake de Jeugdwet (welke overigens weer is ingetrokken) en 1 bezwaarschrift over schuldhulpverlening. In deze zaak is bekendgemaakt dat de aanvraag werd afgewezen, dit had moeten zijn het beëindigen van schuldhulpverlening. De vraag rijst bij de commissie of in het kader van de Jeugdwet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening besluiten worden genomen waartegen men in bezwaar kan komen (of rechtsbescherming wordt geboden).